

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE
WROCŁAWIU**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA RUSZÓW**

na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r.

**ELABORAT
STRESZCZENIE**

1. Cele gospodarowania:

Nadleśnictwo Bolesławiec prowadzi trwałą i zrównoważoną gospodarkę leśną ze szczególnym uwzględnieniem:

- zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą;
- ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych;
- ochrony gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym;
- ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych;
- produkcji drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu na zasadach racjonalnej gospodarki leśnej.

2. Położenie

Terytorialnie, nadleśnictwo położone jest w całości w woj. dolnośląskim i graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi LP.

- od północy Nadleśnictwo Wymiarki obręb Gozdnicza (RDLP Zielona Góra),
- od północnego wschodu Nadleśnictwo Żagań obręb Iłowa Żagańska i Żagań (RDLP Zielona Góra),
- od wschodu Nadleśnictwo Świątoszów obręb Ławszowa (RDLP Wrocław),
- od południowego wschodu Nadleśnictwo Węgliniec obręb Węgliniec (RDLP Wrocław),
- od południa Nadleśnictwo Pieńsk obręb Pieńsk (RDLP Wrocław),
- od zachodu granica zasięgu terytorialnego nadleśnictwa jest granicą Państwa.

Obszar nadleśnictwa, obejmuje swym zasięgiem tereny położone od miejscowości Poświętne (obręb Ruszów) do granicy państwa (obręb Polana) w linii E-W – 23 km oraz od miejscowości Gozdnicza do miejscowości Piaseczna (obręb Polana) w kierunku N-S – 14 km.

Nadleśnictwo Ruszów składa się z dwóch obrębów leśnych:

obręb Ruszów (13-22-1),

obręb Polana (13-22-2)

**STRUKTURA POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA W OBRĘBACH LEŚNYCH WG STANU NA
01.01.2015 R.**

Rodzaj powierzchni	obręb Ruszów [ha]	obręb Polana [ha]	nadleśnictwo [ha]
1	2	3	4
Powierzchnia ogółem	6874,73	10964,05	17838,78
Grunty leśne	6517,82	10633,74	17151,56
w tym:			
grunty zalesione	6138,67	10083,49	16222,16
grunty nie zalesione	123,65	220,37	344,02
grunty związane z gospodarką leśną	255,50	329,58	585,38
Grunty nieleśne	356,91	330,31	687,22
w tym:			
grunty przeznaczone do zalesienia			

NADLEŚNICTWO RUSZÓW NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO KRAJU

Województwo	Powiat	Gmina	obręb leśny		nadleśnictwo
			Ruszów	Polana	
1	2	3	4	5	6
dolnośląskie (02)	bolesławiecki (01)	Osiecznica (52)	678,38		678,38
	Razem powiat bolesławiecki (01)		678,38		678,38
	zgorzelecki (25)	Węgliniec (65)	6196,35	10378,40	16574,75
		Pieńsk (45)		585,65	585,65
	Razem powiat zgorzelecki (25)		6196,35	10964,05	17160,40
razem województwo dolnośląskie (02)			6874,73	10964,05	17838,78
Ogółem nadleśnictwo			6874,73	10964,05	17838,78

Cały zasięg terytorialny Nadleśnictwa Ruszów obejmuje 195,36 km² (wg Zarządzenia Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. „w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu (Znak: OR-0151-20/14).

3. Rys historyczny

Nadleśnictwo Ruszów z obecną siedzibą w Ruszowie przy ulicy Leśnej 2 utworzone zostało z dniem 02.09.1946 r. obejmując ogólną powierzchnię 5384 ha, stanowiącą północną część obecnych obrębów Ruszów i Polana. Pozostała część obecnych terenów nadleśnictwa wchodziła w skład nadleśnictw: Zapałów, Jeleniec i Jagodzin.

W roku 1958 do Nadleśnictwa Ruszów włączono były nadleśnictwa Jagodzin i Jeleniec, zwiększając ogólną powierzchnię tego nadleśnictwa do 10066 ha, a w roku 1968 włączono było nadleśnictwo Zapałów zwiększając powierzchnię do 17842 ha.

Z dniem 01.01.1977 r. do Nadleśnictwa Ruszów przyłączono było nadleśnictwo Osiecznica zwiększając ogólną powierzchnię do 34486 ha i równocześnie podzielono nadleśnictwo na dwa obręby Ruszów i Osiecznicę.

Z dniem 01.01.1981 r. Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Naczelnego Zarządu L.P. z dnia 30.01.1981 r. obręb Ruszów podzielony został na dwa mniejsze obręby: Ruszów i Polana, również obręb Osiecznica podzielono na dwa mniejsze obręby: Ławszowa, który pozostał w nadleśnictwie Ruszów i Osiecznica, który został przekazany do nadleśnictwa Węgliniec.

Obecne Nadleśnictwo Ruszów z obecnymi granicami zostało przeorganizowane Zarządzeniem nr 64 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31.12.1992 r. i powstało z dniem 01.01.1993 r.

Do 31.12.1950r. nadleśnictwo w dawnych granicach należało do Okręgowego Zarządu L.P. w Zielonej Górze, a od 01.01.1951 r. do OZLP we Wrocławiu.

4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO, Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

PRZYNALEŻNOŚĆ DO KRAINY I MEZOREGIONÓW

wg regionalizacji przyrodniczo - leśnej (Zielony, Kliczkowska 2012) lasy Nadleśnictwa Ruszów położone są w następujących jednostkach:

- Kraina: Śląska (V)
- Mezoregion: Bory Dolnośląskie (V.2.).

wg regionalizacji fizyczno - geograficznej (Kondracki, 2009): lasy Nadleśnictwa Ruszów położone są w następujących jednostkach fizyczno-geograficznych Polski,

- Obszar: Europa Zachodnia
- Podobszar: Pozaalpejska Europa Zachodnia
- Strefa: Lasów Mieszanych
- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)
- Podprowincja: Niziny Sasko-Łużyckie (317)
- Makroregion: Nizina Śląsko-Łużycka (317.7)

➤ Mezonegion: Bory Dolnośląskie (317.74).

Szczegółowa charakterystyka warunków fizjograficznych została zawarta w elaboracie glebowo-siedliskowym opracowanym przez BULiGL Oddz. w Brzegu wg stanu na 01.01.2013 r. oraz w zaktualizowanym Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Ruszów wg stanu na 01.01.2015 r.

5. Typy siedliskowe lasu

Zestawienie typów siedliskowych lasu wg wariantów uwilgotnienia w nadleśnictwie

Typ siedlisko wy lasu	świeży	silnie świeży	wilgotny	silnie wilgotny	bagienny mokry	Bagienny odwodnion y	bagienny bardzo mokry	zalewany	niezalewan y	razem
Nadleśnictwo Ruszów										
powierzchnia w ha										
Bśw	4040,46	2186,49								6226,95
Bw			417,20	5,41						422,61
BMśw	398,35	1262,18								1660,53
BMw			6153,33	532,73						6686,06
BMb					186,89	34,13	0,60			221,62
LMśw	34,81	133,49								168,30
LMw			792,20	84,28						876,48
LMb					13,88	9,81				23,69
Lśw		11,15								11,15
Lw			72,48	5,57						78,05
Ol							7,09			7,09
Lł								183,65		183,65
razem	4473,62	3593,31	7435,21	627,99	200,77	43,94	7,69	183,65		16566,18

Ogółem siedliska borowe zajmują 15217,77 ha drzewostanów nadleśnictwa, co stanowi 91,86% ogólnej powierzchni leśnej nadleśnictwa, a największy udział ma BMw zajmując 6686,06 ha (40,36%) i Bśw 6226,95 ha – 37,59%.

Siedliska lasowe zajmują łącznie 1348,41 ha co stanowi 8,14% ogólnej powierzchni nadleśnictwa, największy udział ma LMw zajmując 876,48 ha (5,29%).

Najmniejszy udział mają LMśw, LMb, Lśw, Lw, Ol zajmując łącznie 288,28 ha (1,74%).

Ogółem siedliska wilgotne zajmują powierzchnię 8499,25 ha, czyli 51,31% a siedliska świeże 8066,93 ha, czyli 48,69% ogólnej powierzchni nadleśnictwa.

W wyniku opracowania siedliskowego wykonanego przez BULiGL oddz. w Brzegu z dnia 01.01.2013 r. zmianie powierzchniowej uległy wszystkie występujące siedliska w Nadleśnictwie Ruszów. Największe zmiany siedliskowe wystąpiły w Bw na korzyść BMw i Bśw na korzyść BMśw oraz Ol i OI na korzyść Lł.

Siedlisko Bs na pow. 110 ha w wyniku nowego opracowania zostało zmienione w całości na siedlisko Bśw, a siedlisko Bb na pow. 5 ha zostało zmienione w całości na siedlisko BMw.

6. Struktura gatunkowa drzewostanów wg gatunków panujących

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej nadleśnictwa, poniżej przedstawiono wykaz gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu w wg stanu na 01.01 2015 r.

UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH W TYPAH SIEDLISKOWYCH LASU STAN NA **01.01.2015 R.**

Typ siedliskowy lasu	Pow. typu siedlis.	So,Sow	Św	Jd	Bk	Db, Dbcz	Brz	Ol	Gb	Os	Ak,Lp
powierzchnia w ha (grunty zalesione)											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bśw	6167,99	6167,99									
Bw	418,91	418,20	0,71								
BMśw	1639,98	1603,45			1,91	17,95	16,67				
BMw	6520,04	6011,52	180,31		5,88	17,28	240,76	39,27		25,02	
BMb	206,28	141,19	4,45				55,82	4,82			
LMśw	166,70	139,30	3,85			16,64	6,91				
LMw	859,85	630,62	19,94			45,12	91,17	48,23		24,77	
LMb	23,08						8,07	13,88		1,13	
Lśw	11,15	1,35				9,80					
Lw	78,05	29,03				28,66	10,72	9,64			
Ol	5,83							5,83			
Lł	124,30	12,00	1,52			16,16	4,78	80,30	3,85		5,69
Ogółem	16222,16	15154,65	210,78		7,79	151,61	434,90	201,97	3,85	50,92	5,69

Na siedliskach LMb,Lśw,Lw,Ol i Lł gatunkami panującymi są głównie gatunki liściaste, na pozostałych siedliskach gatunkiem panującym jest zdecydowanie sosna, która jako gatunek panujący w całym nadleśnictwie stanowi 93,33%.

Drugim co do wielkości zajmowanej powierzchni gatunkiem jest dąb stanowiący 0,91%, a następnie brzoza 0,78% i świerk 0,70%.

Pozostałe gatunki lasotwórcze stanowią poniżej 0,5% powierzchni nadleśnictwa.

6. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej lasu

Nadleśnictwo Ruszów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2012 r. „w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego” należy do 504 regionu pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego.

GOSPODARCZE DRZEWOSTANY NASIENNE

Ogółem w Nadleśnictwie Ruszów istnieje 36 gospodarczych drzewostanów nasiennych, na łącznej powierzchni 271,91 ha.

WYŁĄCZONE DRZEWOSTANY NASIENNE

Wg stanu na 01.01.2015 r. na terenie obrębu Polana istnieją dwa drzewostany nasienne wyłączone dębowe w wieku 155 lat, w oddz. 82f,g na łącznej powierzchni 11,13 ha i jeden nasienny wyłączony sosnowy w wieku 133 lat, w oddz. 51d na powierzchni 12,36 ha. Dla drzewostanu nasiennego wyłączonego sosnowego została wyznaczona otulina w oddz. 50o,51c,f,52i,84a na łącznej powierzchni 9,95 ha.

DRZEWA MATECZNE

W drzewostanie nasiennym wyłączonym sosnowym w oddz.51 d wytypowane są trzy drzewa mateczne sosny w wieku 133 lat o numerach 1766, 2774, 3270. Drzewa te zapisane są na „kartach drzew doborowych”, które są przechowywane przez Zakład Nasiennictwa i Selekcji IBL.

UPRAWY POCHODNE

Łączna powierzchnia istniejących upraw pochodnych dębowych wynosi 20,75 ha, projektowanych na bieżące 10-lecie 8,87 ha i pozostająca na kolejne 10-lecie 16,44 ha.

Łączna powierzchnia istniejących upraw pochodnych sosnowych wynosi 52,39 ha projektowanych na bieżące 10-lecie 12,57 ha.

POWIERZCHNIE DOŚWIADCZALNE

Wg stanu na 01.01.2015 r. na terenie Nadleśnictwa Ruszów obręb Polana istnieje drzewostan doświadczalny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w oddz. 585 j na pow. 1,16 ha, oraz drzewostany na glebowych powierzchniach wzorcowych obejmujące oddziały 473-481 i 524-532 na łącznej powierzchni 490,46 ha.

7. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ruszów zlokalizowanych jest 9 pomników przyrody, w tym 4 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Spośród pomników przyrody na gruntach w zarządzie PGL LP występują:

- 2 okazy pojedynczych drzew z gatunku: dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy,
- grupa 2 drzew z gatunku cis pospolity,
- stanowisko liściowej, nasiennej i pyłkowej flory pliocińskiej - jedyne stanowisko w Polsce flory górnopliocińskiej.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ruszów zlokalizowane są 4 obszary Natura 2000:

- OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072,
- OZW Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086,
- OZW Przygielkowiska koło Gozdnicy PLH080055,
- OSO Bory Dolnośląskie PLB020005,

W obszarze Natura 2000, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa potwierdzono występowanie 4 typów leśnych siedlisk przyrodniczych:

- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* 9170,
- kwaśne dąbrowy *Quercetea robori-petreae* 9190,
- bory i lasy bagienne 91D0,
- łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe 91E0.

Do siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych poza granicami ostoi siedliskowych Natura 2000 oraz siedlisk przyrodniczych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, ale zlokalizowanych w zasięgu ostoi siedliskowych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów należą:

- 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*,
- 4030 suche wrzosowiska *Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylon*,
- 6120 ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe - siedlisko priorytetowe,
- 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże *Arrhenatherion*,
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*),
- 91D0 bory i lasy bagienne - siedlisko priorytetowe,
- 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe - siedlisko priorytetowe.

W Nadleśnictwie Ruszów zlokalizowane są 3 strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków, w tym 2 bielika i 1 głuszca.

8. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

Podział na grupy lasu i kategorie ochronności

LASY OCHRONNE

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu lasy ochronne dla Nadleśnictwa Ruszów zostały przyjęte na podstawie Zarządzenia Nr 19 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 lutego 1996 r.

LASY GOSPODARCZE

Lasy gospodarcze są to drzewostany nie zaliczone do lasów ochronnych i rezerwatowych. W obrębie Ruszów powierzchnia drzewostanów gospodarczych wynosi 4015,93 ha i w obrębie Polana 3554,54 ha – łącznie 7570,47 ha.

WIODĄCE KATEGORIE OCHRONNOŚCI I GRUPY LASU

Lp	Grupa lasu – kategoria ochronności	obręb leśny		nadleśnictwo
		Ruszów	Polana	
		pow. w ha		
1	2	3	4	5
1	Lasy wodochronne	2246,39	4613,72	6860,11
2	Lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu		1950,29	1950,29
3	Lasy stanowiące drzewostany nasienne		23,49	23,49
4	Ostoje zwierząt podlegające ochronie gatunkowej		161,82	161,82
Ogółem lasy ochronne		2246,39	6749,32	8995,71
Lasy gospodarcze		4015,93	3554,54	7570,47
Ogółem nadleśnictwo		6262,32	10303,86	16566,18

PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Gospodarstwo specjalne (S)– 3926,85 ha do którego zaliczono:

- lasy glebochronne na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45°;
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne (w tym glebowe powierzchnie wzorcowe GPW);
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody;
- wyłączone drzewostany nasienne;
- pojedyncze pododdziały uznane w protokole KZP za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych (w tym: fragmenty cmentarzysk na gruntach zalesionych oraz unikatowe bory bagienne i lasy łęgowe).

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – 5987,91 ha obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ) 453,84 ha do którego zaliczono drzewostany na siedliskach LMśw, LMw, Lw, Lśw i OIJ.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ) – 6197,58 ha do którego zaliczono drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym lub ochronnym), na siedliskach Bśw, BMśw, BMw i OL.

9. Określenie i przyjęcie etatów użytkowania głównego

Użytki główne podzielone zostały na:

- A. użytki rębne,
- B. użytki przedrębne
- C.

ROZMIAR UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Projektowany rozmiar cięć w użytkach rębnych został przyjęty z potrzeb hodowlanych, z uwzględnieniem Zasad hodowli lasu.

łącny etat użytkowania rębego dla nadleśnictwa z 5% przyrostem i niezaliczonymi na poczet obliczonego etatu wynosi **334389 m³ brutto i 282519 m³ netto**.

ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM

L.p.	Kategorie użytków	Obręb		Nadleśnictwo
		Ruszków	Polana	
		wartość projektowana [ha]		
1	Czyszczenia późne (CP-P)	0	0	0
2	Trzebieże wczesne	686,05	1190,94	1876,99
3	Trzebieże późne	3663,65	5768,34	9431,99
4	Razem trzebieże	4349,70	6959,28	11308,98
Razem przedrębne		4349,70	6959,28	11308,98

ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI ETATU UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO OKREŚLONY NA PODSTAWIE ZESTAWIENIA WYKAZU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W ROZBICIU NA TW I TP.

LEŚNICTWO	CP-P	TW	TP	Razem
	ha/m ³ netto			
1	2	3	4	5
Cisy	0	<u>134,18</u> 3317	<u>752,97</u> 34079	<u>887,15</u> 37396
Jagodzin	0	<u>73,62</u> 1535	<u>980,70</u> 47765	<u>1054,32</u> 49300
Poświętne	0	<u>213,45</u> 5025	<u>943,90</u> 42144	<u>1157,35</u> 47169
Ziębina	0	<u>264,80</u> 6282	<u>986,08</u> 41245	<u>1250,88</u> 47527
Razem obręb Ruszów	0	<u>686,05</u> 16159	<u>3663,65</u> 165233	<u>4349,70</u> 181392
Dębówek	0	<u>158,95</u> 3631	<u>801,63</u> 39313	<u>960,58</u> 42944
Dzików	0	<u>140,56</u> 5667	<u>685,63</u> 31492	<u>826,19</u> 37159
Głuszec	0	<u>244,15</u> 7556	<u>813,68</u> 39621	<u>1057,83</u> 47177
Toporów	0	<u>315,57</u> 8735	<u>1258,13</u> 53906	<u>1573,70</u> 62641
Modrzew	0	<u>90,79</u> 3161	<u>1151,72</u> 55261	<u>1242,51</u> 58422
Okrąglica	0	<u>240,92</u> 7100	<u>1057,55</u> 49189	<u>1298,41</u> 56289
Razem obręb Polana	0	<u>1190,94</u> 35850	<u>5768,34</u> 268782	<u>6959,28</u> 304632
Ogółem nadleśnictwo	0	<u>1876,99</u> 52009	<u>9431,99</u> 434015	<u>11308,98</u> 486024

10. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Zadania dotyczące odnowienia i pielęgnowania lasu zaprojektowane na bieżące 10-lecie zostały opracowane dla obrębów w kolejności oddziałów i pododdziałów na podstawie:

- wskazówek zawartych w opisach taksacyjnych,
- wykazu gruntów przeznaczonych do odnowienia,
- opracowanego wykazu cięć użytków rębnych właściwych.

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII

Nadleśnictwo Ruzów (13-22-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podziół	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodych	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płaszczyny, zrzęby	grunty nieleśne	zrzęby projektowane	przy rębniach złączonych	podsiadzenia	dośladanie luk i przeszerdzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMB				0,42			0,42		0,42		2,43	2,43	2,61	7,47		0,42
BMŚW	17,53		104,30	30,18			152,01		152,01		36,35	50,65	80,03	167,03		149,29
BMW	40,58		335,90	119,62		0,47	496,57	3,57	500,14		147,33	312,33	403,82	863,48		495,87
BŚW	57,75		481,00	33,56			572,31	0,45	572,76		144,95	217,39	378,68	741,02		572,76
BW	2,80		5,03	15,87			23,70	0,14	23,84		9,52	10,07	30,75	50,34		23,70
LL													2,89	2,89		
LMB																
LMŚW			3,68	12,55			16,23		16,23		0,80	15,17	12,83	28,80		16,23
LMW			11,47	79,01			90,48	0,37	90,85		16,74	48,33	56,83	121,90		90,85
LŚW													6,56	6,56		
LW			3,86	5,13			8,99		8,99		8,46	10,29	20,24	38,99		8,99
OGÓŁEM	118,66		945,24	206,34		0,47	1360,71	4,53	1365,24		366,58	666,66	995,24	2028,48		1358,11

Omówienie zadań gospodarczych:

I. Odnowienia i zalesienia – obejmują powierzchnię zrzębów bieżących planowanych i zrzębów zaległych.

Ia. Odnowienia pod osłoną – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi oraz jako czynności bezpośrednio wyprzedzające użytkowanie rębne rębniami

złożonymi w drzewostanach gwarantujących powodzenie wykonywanych prac – drzewostany z rozluźnionym zwarcie i obniżonym czynnikiem zadrzewienia.

Ib. Posażenia produkcyjne – nie planowano .

Ic. Dolesienie luk i przerzedzeń – obejmują powierzchnie luk wykazaną w opisach taksacyjnych lasu w drzewostanach II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębego oraz w drzewostanach przerzedzonych. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano dolesienia luk i przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu urządzenia. Zaleca się stosowanie sadzonek gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości. Należy zwrócić uwagę na możliwość naturalnego odnowienia tych powierzchni.

II. Poprawki i uzupełnienia – projektowano w uprawach i młodnikach I klasy wieku, o niskim stopniu pokrycia. Poprawki dotyczą upraw zakładanych na powierzchniach otwartych – zalesień, w wieku do 5 lat. Uzupełnienia projektowano w starszych uprawach i młodnikach, w wieku do 20 lat, o niskim czynnikiem zadrzewienia.

IIIa. Pielęgnowanie gleby – projektowano w uprawach do 5 lat oraz w dolesionych lukach i przerzedzeniach oraz w zrębach zaległych. Nie planowano na powierzchniach projektowanych do odnowienia (planowane na bieżące 10-lecie).

IIIb. Pielęgnowanie upraw (CW) – projektowano w uprawach w wieku powyżej 5 lat, w niektórych dolesionych lukach i przerzedzeniach oraz na powierzchniach projektowanych do użytkowania rębego . W drzewostanach z istniejącym młodym pokoleniem planowano zabiegi na powierzchni zredukowanej o młode pokolenie. W uzgodnieniu z nadleśnictwem planowano zabiegi również w dolesionych lukach i przerzedzeniach. Nie planowano na powierzchniach projektowanych do odnowienia.

Powierzchnia obligatoryjna planowanych zabiegów CW dla całego nadleśnictwa wynosi 666,66 ha, w tym obręb Ruszów 167,85 ha i obręb Polana 498,81 ha.

IIIc. Pielęgnowanie młodników (CP) – zaplanowano te młodniki, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu, wyrównywaniem tempa wzrostu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności przyszłego drzewostanu. W uzgodnieniu z nadleśnictwem planowano zabiegi również w dolesionych lukach i przerzedzeniach. Wykonywane czynności mają charakter selekcji negatywnej.

Powierzchnia obligatoryjna planowanych zabiegów CP dla całego nadleśnictwa wynosi 995,24 ha, w tym obręb Ruszów 364,53 ha i obręb Polana 630,71 ha.

Pielęgnacje, CW i CP planowano w młodnikach po rębniach złożonych w przypadku występowania w składzie młodników gatunków wymagających tego typu zabiegów oraz w klasach odnowienia na powierzchni zredukowanej.

IVa. Melioracje agrotechniczne – zostały zaplanowane celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu na odnawianych i zalesianych powierzchniach. Czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby.

W planie hodowli na najbliższe 10-lecie nie projektuje się zabiegów związanych z wprowadzaniem podszytów i nawożeniem.

IVb. Melioracje wodne – nie planowano w bieżących zrębach. Istnieje pilna potrzeba kompleksowego potraktowania melioracji wodnych na istniejących ciekach wodnych, poprzez oczyszczenie zarośniętych rowów melioracyjnych i uzupełnienie lub naprawę przepustów.

Na najbliższe 10-lecie w planie hodowli nie projektowano zabiegów związanych ze sztucznym nawożeniem upraw.

Wskazania gospodarcze z zakresu hodowli lasu przyjęto zgodnie z § 46 ust. 10-15 nowej instrukcji u.l.

11. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z instrukcją urządzenia lasu, podczas prac taksacyjnych dokonano rozpoznania uszkodzeń biotycznych i abiotycznych, oraz drzewostanów występujących na gruntach porolnych na terenie nadleśnictwa. Podstawą do ustalenia zadań z zakresu ochrony lasu są materiały dostarczone przez ZOL z RDLP we Wrocławiu *oraz wskazania w zakresie ochrony lasu*”, stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów ustalony podczas prac taksacyjnych oraz na podstawie danych dostarczonych przez pracowników nadleśnictwa.

PODSTAWOWE ZABIEGI PROFILAKTYCZNE I OCHRONNE

1. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrołomów i wydzielającego się posuszu. W drzewostanach starszych pozostawianie drzew biocenotycznych, drzew dziuplastych oraz pjd. drzew posuszowych do naturalnego rozkładu. Wydzielający się posusz czynny powinien być monitorowany, a jego ilość nie może powodować wzrostu zagrożenia ze strony szkodników wtórnych.
2. W obszarach wzmożonego występowania szeliniaka monitorowanie zagrożenia od owada, podejmowanie zabiegów profilaktycznych i w miarę potrzeb zabiegów ograniczających.

Podstawową metodą w walce z szeliniakiem stanowi profilaktyka oraz mechaniczne zabiegi ochronne. Zabieg chemiczny pozostaje ostatecznością.

3. W przypadkach wystąpienia silnych zagrożeń od osnui gwiaździstej oraz ew. innych foliofagów, wykonywanie zabiegów ograniczających we współpracy z ZOL i RDLP.
4. Wykonywanie ochrony zasiewów w szkółkach leśnych w oparciu o zintegrowany system obejmujący kompleks działań w zakresie technologii produkcji, profilaktyki i bezpośredniej ochrony materiału sadzeniowego w przypadku dużego zagrożenia ze strony grzybów patogenicznych czy szkodników owadzych.
5. W sytuacjach zdiagnozowanych potrzeb stosowanie wypraktykowanych metod ochrony upraw i młodników przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
6. Wspieranie ptactwa leśnego i nietoperzy → wywieszanie skrzynek lęgowych i schronów.

KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zgodnie z **Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2011 roku** - lasy Nadleśnictwa Ruszów w całości zaliczone zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Nadleśnictwo Ruszów posiada „**Plan działań ratowniczych – sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu**”.

12. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania oraz gospodarki łowieckiej

UŻYTKOWANIE UBOCZNE

pozyskanie choinek - nadleśnictwo prowadzi sprzedaż choinek w ilości 50-70 sztuk rocznie z istniejących plantacji choinkowych.

gospodarka łąkowo –rolna - nadleśnictwo nie prowadzi bezpośrednio gospodarki rolnej. Działalność związana jest głównie z poprawą warunków bytowania zwierzyny płowej.

zbiór owoców runa leśnego – prowadzony jest w sposób niezorganizowany przez okoliczną ludność. Nadleśnictwo nie spotkało się z propozycjami zbioru przemysłowego.

pozyskanie żywicy, kory garbarskiej i karpiny przemysłowej – z uwagi na niewielką opłacalność ekonomiczną działalność nadleśnictwa w użytkowaniu ww. produktów lasu nie jest planowana.

Na gruntach związanych z gospodarką leśną nadleśnictwo udostępniło dla turystyki i rekreacji drogi leśne jako szlaki turystyczne piesze, trasy rowerowe, ścieżki przyrodnicze, miejsca edukacji przyrodniczej, 10 miejsc postoju oraz boisko sportowe udostępnione dla KS „Viktoria”.

GOSPODARKA ŁOWIECKA

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Ruszów znajdują się 2 obwody łowieckie: Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o roczne plany łowieckie i Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany dla Rejonu Hodowlanego Nr 1 „Bory Dolnośląskie S-W” obowiązujący od 01.04.2007 do 31.03.2017 r.

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczenie szkód powodowanych przez zwierzynę należy:

- utrzymanie stanu liczebnego zwierzyny nie przekraczającego możliwości wyżywieniowej łowiska (zachowanie równowagi biologicznej polno-leśnych biocenoz),
- regulacja struktury płci w obrębie populacji,
- poprawa naturalnych warunków bytowania zwierzyny poprzez:
 - zapewnienie spokoju (wyłączenie stałych ostoi zwierzyny),
 - zimowa odsłona borowisk,
 - utrzymanie w odpowiednim stanie poletek żerowych (minimum 1ha/1000 ha lasu,
 - wprowadzanie do drzewostanów i utrzymanie w nich gatunków ogryzowych o dużej zdolności
- odroślowej (Rb, Jrz, Wb, Leszcz), a także drzew i krzewów owocowych,
- prawidłowe zagospodarowanie łowisk przez koła łowieckie,
- racjonalne dokarmianie zwierzyny poprzez:
 - wykładanie drzew do spalowania i zgryzania,
 - zapewnienie wodopojów,
 - zakładanie lizawek i solnisk,
 - dokarmianie tylko w sytuacji zagrożenia istnienia populacji.

13. Program ochrony przyrody

Miejsce i rola Nadleśnictwa Ruszów w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu została opisana w Programie Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Ruzów stanowiący osobny tom, jest częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ruzów”, sporządzonego na okres od 1.01.2015 r. do 31.12.2024 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawiono wg stanu na 1.01.2015 roku.

Sporządzony Program ochrony przyrody jest oparty na istniejącym programie ochrony przyrody, wg stanu na 1 stycznia 2005 roku. Jego treść została zaktualizowana zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 obowiązującej instrukcji. Wszelkie informacje dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody zostały zamieszczane w planie urządzenia lasu w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

14. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. §123 pkt. 1.

OBRĘB	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2015 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2024 r.)	Relacja wielkości zasobów na końcu i początku okresu.
	m ³ brutto/10lat				%
Ruzów	1450486	417200	379496	1488190	2,60
Polana	2259580	692900	562423	2390057	5,95
Nadleśnictwo	3710066	1110100	941919	3878247	4,53

15. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z V rewizją planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Ruzów zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu na podstawie umowy nr 3/2013 z dnia 17 stycznia 2013 r., zawartej z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Prace zostały wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 16 maja 2012 r.

We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych (rozdz.II.1),
- informacji dotyczących stanu posiadania (rozdz. II.2),

- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie (rozdz. II.2), gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m^2 , a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m^2 do arów.